

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (yhdeksäs jaosto)

30 päivänä huhtikuuta 2014*

Ennakkoratkaisupyyntö — Sosiaaliturva — Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus — Asetus (ETY) N:o 574/72 — 107 artiklan 1 ja 6 kohta — Asetus (EY) N:o 987/2009 — 90 artikla — Siirtotyöläiset — Valuutan muuntaminen — Sveitsissä saatujen perhe-etuuksien huomioon ottaminen jäsenvaltion laskiessa huollettavana olevaa lasta koskevia lisiä (lapsilisiä) — Erotusetuus — Päivä, jonka mukaan sveitsiläiset perhe-etuudet muunnetaan euroiksi

Asiassa C-250/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Finanzgericht Baden-Württemberg (Saksa) on esittänyt 18.4.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 7.5.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Birgit Wagener

vastaan

Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Villingen-Schwenningen,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (yhdeksäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Safjan sekä tuomarit J. Malenovský (esittelevä tuomari) ja A. Prechal,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Birgit Wagener, edustajanaan Rechtsanwalt B. Hertrich,

— Euroopan komissio, asiamiehinnään F. Schatz ja M. Van Hoof,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 (EYVL L 74, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1) ja sellaisena kuin se on muutettuna 5.6.2001 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1386/2001 (EYVL L 187, s. 1; jäljempänä asetus N:o 574/72), 107 artiklan ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 (EUVL L 284, s. 1) 90 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Birgit Wagener ja Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Villingen-Schwenningen (liittovaltion työvoimaviranomainen – Villingen-Schwenningenin perheavustuskassa, jäljempänä Familienkasse) ja joka koskee huollettavana olevaa lasta koskevien lisien (jäljempänä lapsilisät) myöntämistä Saksassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

- 3 Henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä tehty sopimus, joka allekirjoitettiin Luxemburgissa 21.6.1999 (EYVL 2002, L 114, s. 6; jäljempänä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehty sopimus), tuli voimaan 1.6.2002.
- 4 Kyseisen sopimuksen 8 artiklassa määrätään, että sopimuspuolet sääntelevät kyseisen sopimuksen liitteen II mukaisesti sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista.
- 5 Saman sopimuksen liitteen II alkuperäisessä versiossa olevassa 1 artiklassa määrättiin seuraavaa:

”1. Sopimuspuolet sopivat, että ne soveltavat keskenään sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen alalla yhteisön säädöksiä, joihin viitataan, sellaisina kuin ne ovat voimassa tämän sopimuksen allekirjoittamispäivänä ja tässä liitteessä olevassa A osassa mukautettuina – –

2. Käsitteellä ’jäsenvaltio(t)’, joka esiintyy tässä liitteessä olevassa A osassa mainituissa säädöksissä, tarkoitetaan yhteisön säädösten piiriin kuuluvien valtioiden lisäksi myös Sveitsiä.”
- 6 Henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen liitteessä II olevan A osan alkuperäisessä versiossa viitattiin sosiaaliturvajärjestelmän soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 1408/71 (EYVL L 149, s. 2), sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna asetuksella N:o 118/97 ja sellaisena kuin se on muutettuna 8.2.1999 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 307/1999 (EYVL L 38, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1408/71), ja asetukseen N:o 574/72.

Unionin oikeus

Asetukset (ETY) N:o 1408/71 ja N:o 574/72

- 7 Asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltion (jäljempänä työskentelyvaltio) alueella työskentelevä henkilö on lähtökohtaisesti tämän valtion lainsäädännön alainen. Lisäksi kyseisen asetuksen 73 artiklan mukaan palkatulla työntekijällä, johon sovelletaan kyseisen valtion lainsäädäntöä, on toisessa jäsenvaltiossa (jäljempänä asuinvaltio) asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perhe-etuuksiin, joista säädetään työskentelyvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa, jollei kyseisen asetuksen liitteen VI säännöksistä muuta johdu.
- 8 Asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Oikeus sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan maksettaviin perhe-etuuksiin tai [perhevastuksiin], jossa näitä etuuksia tai avustuksia koskevan oikeuden saavuttaminen ei edellytä vakuutusta, työskentelyä tai itsenäistä ammatinharjoittamista, [pidätetään], jos samat perheenjäsenet saavat samalta ajalta etuudet joko yksinomaan toisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai asetuksen [N:o 1408/71] 73, 74, 77 tai 78 artiklan säännösten mukaisesti[, näiden etuuksien määrää vastaavalta osalta.]”

- 9 Asetuksen N:o 574/72 107 artiklan, jonka otsikko on ”Valuutan muuntaminen”, sanamuoto on seuraava:

”1. Seuraavien säännösten soveltamiseksi:

- a) asetus [N:o 1408/71]: 12 artiklan 2, 3 ja 4 kohta, 14 d artiklan 1 kohta, 19 artiklan 1 kohdan b alakohdan viimeinen virke, 22 artiklan 1 kohdan ii alakohdan viimeinen virke, 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan viimeistä edellinen virke, 41 artiklan 1 kohdan c ja d alakohta, 46 artiklan 4 kohta, 46 a artiklan 3 kohta, 50 artikla, 52 artiklan b kohdan viimeinen virke, 55 artiklan 1 kohdan ii alakohdan viimeinen virke, 70 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta, 71 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohta ja b alakohdan ii alakohdan viimeistä edellinen virke;
- b) – – asetus [N:o 574/72]: 34 artiklan 1, 4 ja 5 kohta:

eri valuutoissa osoitettujen määrien muuntaminen valuutaksi tapahtuu komission laskeman kurssin mukaisesti, joka perustuu Euroopan keskuspankin julkaisemien valuuttojen viitekurssien kuukausittaiseen keskiarvoon 2 kohdassa säädetyn viiteajanjakson aikana.

2. Viitekausi on:

- tammikuu muuntokursseille, joita sovelletaan 1 päivästä huhtikuuta alkaen,
- huhtikuu muuntokursseille, joita sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta alkaen,
- heinäkuu muuntokursseille, joita sovelletaan 1 päivästä lokakuuta alkaen,
- lokakuu muuntokursseille, joita sovelletaan 1 päivästä tammikuuta alkaen.

4. Muuntokursseja, joita sovelletaan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, määrättäessä huomioon otettavan päivämäärän määrää [siirtotyöläisten sosiaaliturvan] hallintotoimikunta tilintarkastuslautakunnan ehdotuksesta.

5. Muuntokurssit, joita sovelletaan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä viimeistä edeltävän kuukauden kuluessa sen kuukauden ensimmäisestä päivästä, josta niitä sovelletaan.

6. Tapauksissa, joita 1 kohta ei koske, muuntaminen tehdään maksupäivän virallisen vaihtokurssin mukaan sekä etuuksien maksamista että korvaamista varten.”

Asetukset (EY) N:o 883/2004 ja N:o 987/2009

10 Asetus N:o 1408/71 korvattiin sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 883/2004 (EUVL L 166, s. 1 ja oikaisu EUVL L 200, s. 1). Asetus N:o 574/72 korvattiin asetuksella N:o 987/2009. Nämä uudet asetukset tulivat voimaan 1.5.2010 asetuksen N:o 883/2004 91 artiklan ja asetuksen N:o 987/2009 97 artiklan mukaisesti.

11 Näiden asetusten antamisen jälkeen sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan liitteen II korvaamisesta 31.3.2012 annetulla henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyllä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton sopimuksella perustetun sekakomitean päätöksellä N:o 1/2012 (EUVL L 103, s. 51) määrättiin 1.4.2012, jolloin kyseinen päätös tuli voimaan, lukien kyseisen liitteen uudesta versiosta. Uudessa versiossa kyseisessä liitteessä olevassa A osassa viitataan asetukseen N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 asetusten N:o 1408/71 ja N:o 574/72 sijasta.

12 Asetuksen N:o 883/2004 67 artiklan mukaan henkilöllä on oikeus perhe-etuuksiin toimivaltaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, myös toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta.

13 Kyseisen asetuksen 68 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos oikeudet ovat päällekkäisiä, perhe-etuudet myönnetään sen lainsäädännön mukaisesti, joka on määritelty ensisijaiseksi 1 kohdan säännösten mukaisesti. Toisen lainsäädännön tai toisten lainsäädäntöjen mukainen oikeus perhe-etuuksiin [pidätetään] ensiksi mainitun lainsäädännön mukais[ta määrää vastaavalta osalta], ja kyseisen määrän ylittävä osuus maksetaan tarvittaessa erotusetuutena. Erotusetuutta ei kuitenkaan tarvitse maksaa jossakin toisessa jäsenvaltiossa asuvista lapsista, jos oikeus kyseiseen etuuteen perustuu ainoastaan asumiseen.”

14 Saman asetuksen 87 artiklan 1 kohtaan sisältyy seuraava siirtymäsäännös, jota sovelletaan asetuksen N:o 987/2009 93 artiklan mukaisesti myös viimeksi mainitun asetuksen soveltamisalaan kuuluviin tilanteisiin:

”Tämän asetuksen perusteella ei kerry oikeuksia sen soveltamisen alkamispäivää edeltävältä ajalta.”

15 Asetuksen N:o 987/2009 90 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Sovellettaessa – – asetusta [N:o 883/2004] ja – – asetusta [N:o 987/2009] valuuttojen vaihtokurssi kahden valuutan välillä on Euroopan keskuspankin julkaisema viitekurssi. [Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevä h]allintotoimikunta vahvistaa päivän, jonka mukaan vaihtokurssi määritellään.”

16 Kyseinen toimikunta teki 15.10.2009 päätöksen N:o H3 asetuksen N:o 987/2009 90 artiklassa tarkoitettua päivästä, jonka mukaan muuntokurssit määritellään (EUVL 2010, C 106, s. 56).

Saksan oikeus

17 Tuloverolain (Einkommensteuergesetz) 62 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Oikeus tämän lain mukaisiin lapsilisiin 63 §:ssä tarkoitetuista lapsista on henkilöllä

1. jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Saksassa – –.”

18 Kyseisen lain 65 §:n, jonka otsikko on ”Muut lapsista suoritettavat etuudet”, 1 momentin 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Lapsilisää ei makseta lapsista, joiden osalta on tai olisi, jos sitä haettaisiin, oikeus seuraavaan etuuteen:

– –

2. ulkomailla myönnettyt lapsista suoritettavat etuudet, jotka vastaavat lapsilisiä tai jotakin 1 kohdassa mainittua etuutta.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

19 Wagenerit asuvat Saksassa kolmen lapsensa kanssa. Birgit Wagener ei harjoita ammattitoimintaa. Wagenerin aviopuoliso on työskennellyt 1.10.2006 lähtien palkattuna työntekijänä Sveitsissä. Tämän työn perusteella hän sai lokakuun 2006 ja marraskuun 2011 väliseltä ajanjaksolta Sveitsin frangeina perhevastuksia kolmesta lapsestaan.

20 Wagenerin aviopuoliso sai kyseiseltä ajanjaksolta myös Saksasta lapsilisiä. Koska Familienkasselle ei ollut ilmoitettu, että Wagenerin aviopuoliso harjoittaa ammattitoimintaa Sveitsissä, kyseiset lisät maksettiin täysimääräisinä.

21 Sen jälkeen, kun Familienkasselle oli ilmoitettu kyseisen toiminnan harjoittamisesta helmikuussa 2012, se peruutti 18.10.2012 tekemällään päätöksellä oikeuden kyseisiin lisiin lokakuusta 2006 lähtien ja vaati niiden takaisin maksamista.

22 Tämän perusteella Familienkasse katsoi, että Wagenerilla oli asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla oikeus saada Saksan valtiolta niin sanottu erotusetuus, jonka määrä vastaa saksalaisten lapsilisien määrän ja sveitsiläisten perhevastustusten määrän välistä erotusta. Familienkasse myös kehotti Wageneria tekemään tätä koskevan hakemuksen.

23 Sveitsissä saatujen perhevastustusten täsmällisen määrän ilmoittamisen jälkeen Familienkasse kuitenkin hylkäsi 17.10.2012 tekemällään päätöksellä pyynnön lokakuun 2006 ja marraskuun 2011 välistä ajanjaksoa koskevien perhevastustusten erotusetuuden myöntämiseksi Wagenerin kahden ensimmäisen lapsen osalta ja katsoi, että sveitsiläiset avustukset olivat suurempia kuin saksalaiset avustukset. Se myönsi Wagenerille kolmannen lapsen osalta 39,42 euron suuruisen perhevastustusten erotusetuuden kyseisen viiden vuoden pituisen ajanjakson ajaksi.

24 Muuntaessaan sveitsiläisiä perhe-etuuksia euroiksi Familienkasse käytti Bundesagentur für Arbeitin (liittovaltion työvoimaviranomainen) vuoden 2012 neljännelle vuosineljännekselle vahvistamaa vaihtokurssia.

25 Wagener riitautti kyseisen vaihtokurssin soveltamisen 8.11.2012 tekemällään oikaisuvaatimuksella. Familienkasse hylkäsi kyseisen oikaisuvaatimuksen 21.11.2012 tekemällään päätöksellä ja täsmänsi, että kyseinen muuntaminen oli tehty asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti.

- 26 Tämän jälkeen Wagener nosti ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa kanteen ja väitti muun muassa, että kyseinen muuntaminen on tehtävä asetuksia N:o 883/2004 ja N:o 987/2009, luettuna yhdessä päätöksen N:o H3 kanssa, soveltaen.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo yhtäältä, että kyseisiä asetuksia sovelletaan vasta 1.4.2012 lähtien Sveitsin valaliiton osalta. Se mainitsee toisaalta epäyhdenäisen kansallisen oikeuskäytännön, joka koskee valuutan muuntamista lapsilisien erotusetuutta laskettaessa. Tietty kansalliset tuomioistuimet ovat nimittäin soveltaneet asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 6 kohtaa, kun taas muut tuomioistuimet, kuten Finanzgericht München (Münchenin veroasioita käsittelevä tuomioistuin), ovat tukeutuneet kyseisen asetuksen 107 artiklan 1 kohtaan, vaikka kyseisessä säännöksessä ei ole mainittu kyseisen asetuksen 10 artiklaa.
- 28 Viimeksi mainitun tuomioistuimen mukaan asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 6 kohta ei sovellu sosiaalietuuksien valuutan muuntamiseen laskettaessa kyseisen asetuksen 10 artiklan nojalla perhevustusten erotusetuutta, koska siinä ei täsmennetä päivää, jonka mukaan kyseinen muuntaminen on tehtävä. Lisäksi kyseisen asetuksen 107 artiklan 6 kohdan soveltaminen monimutkaistaisi käytännön menettelytapoja, joiden avulla toimivaltainen viranomainen laskee lukuisille etuudensaajille maksetut etuudet pitkältä ajalta, siten, että kyseinen viranomainen olisi velvollinen laskemaan kyseisten etuuksien määrän sen päivän mukaan, jona jokainen kyseisistä etuuksista maksetaan kullekin yksittäiselle etuudensaajalle. Lisäksi unionin oikeudessa on aukko, joka pitäisi täyttää soveltamalla analogisesti saman asetuksen 107 artiklan 1 kohtaa.
- 29 Tässä tilanteessa Finanzgericht Baden-Württemberg on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- 1) Onko pääasiassa kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa, joissa saksalainen perhevustuskassa on asetuksen (ETY) N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla 17.10.2012 myöntänyt ja (hyvityksenä) maksanut lapsilisää lokakuun 2006 ja marraskuun 2011 väliseltä ajanjaksolta [vähennettyään] Sveitsin valaliitossa myönnet[yt] perhevustuks[et], Sveitsin frangeina [maksetut] sveitsiläiset perhevustukset muunnettava euroiksi asetuksen (ETY) N:o 574/72 107 artiklan 1 kohdan, asetuksen (ETY) N:o 574/72 107 artiklan 6 kohdan vai asetuksen (EY) N:o 987/2009 90 artiklan nojalla, kun kyseistä artiklaa luetaan yhdessä [pätöksen N:o H3] kanssa?
 - 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen annettavan vastauksen mukaan muuntaminen on tehtävä kokonaan tai osittain asetuksen (ETY) N:o 574/72 107 artiklan 6 kohdan mukaisesti: onko ensimmäisessä kysymyksessä mainituissa olosuhteissa muuntamisen kannalta merkityksellistä, milloin vähennettävä ulkomainen etuus on maksettu, vai onko ratkaisevaa se, milloin kotimainen etuus, josta ulkomainen etuus vähennetään, maksetaan?
 - 3) Jos ensimmäiseen kysymykseen annettavan vastauksen mukaan muuntaminen on tehtävä kokonaan tai osittain asetuksen (ETY) N:o 574/72 107 artiklan 1 kohdan mukaisesti: miten viitekausi on pääasiassa kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa määritettävä asetuksen (ETY) N:o 574/72 107 artiklan 2 ja 4 kohdan nojalla? Onko muuntamisen kannalta merkityksellistä, milloin sveitsiläinen laitos on myöntänyt tai maksanut vähennettävät perhe-etuudet?
 - 4) Jos ensimmäiseen kysymykseen annettavan vastauksen mukaan muuntaminen on tehtävä kokonaan tai osittain asetuksen (EY) N:o 987/2009 90 artiklan mukaisesti, kun sitä luetaan yhdessä [pätöksen N:o H3] kanssa: minkä [pätöksen N:o H3] määräyksen (2 kohdan, 3 kohdan a alakohdan vai 3 kohdan b alakohdan) mukaisesti ja millä tavalla perhe-etuuksien muuntaminen on tehtävä, kun kansallisessa lainsäädännössä itsessään säädetään kotimaisen perhe-etuuden osalta

etuuden epäämisestä ([tuloverolain] 65 §:n 1 momentin 2 kohta) ja etuus myönnetään ainoastaan unionin oikeuden perusteella? Onko muuntamisen kannalta merkityksellistä, milloin sveitsiläinen laitos on myöntänyt tai maksanut perhe-etuudet?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 30 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko perhevastuusten valuutan muuntaminen tehtävä pääasiassa kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 1 kohdan, kyseisen asetuksen 107 artiklan 6 kohdan vai asetuksen N:o 987/2009 90 artiklan nojalla.
- 31 Tässä yhteydessä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen liitteessä II olevan 1 artiklan 1 kohdasta, kun sitä luetaan yhdessä päätöksen N:o 1/2012 kanssa, ilmenee, että asetuksia N:o 1408/71 ja N:o 574/72 sovelletaan kyseisessä sopimuksessa tarkoitettujen etuuksien yhteensovittamisen alalla 1.6.2002 ja 31.3.2012 välisenä ajanjaksona. Sen sijaan asetuksia N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 sovelletaan 1.4.2012 lähtien.
- 32 Pääasiassa Saksan viranomaisten tehtävänä on muuntaa Sveitsin valtion lokakuun 2006 ja marraskuun 2011 väliseltä ajanjaksolta maksamat perhe-etuudet euroiksi. Oikeutta kyseisiin etuuksiin säännellään siis asetusten N:o 1408/71 ja N:o 574/72 säännöksillä – tarkemmin sanottuna asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdalla ja 73 artiklalla sekä asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdalla – eikä asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 säännöksillä.
- 33 Tässä tilanteessa kyseisten etuuksien valuutan muuntaminen on tehtävä asetuksen N:o 574/72 107 artiklan, joka koskee asetusten N:o 1408/71 ja N:o 574/72 säännöksissä tarkoitettujen etuuksien muuntamista, nojalla eikä asetuksen N:o 987/2009 90 artiklan perusteella, koska viimeksi mainitun säännöksen sanamuodon mukaan viimeksi mainittu säännös koskee ainoastaan asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 säännösten soveltamista.
- 34 Sen tunnistamisen, mitä asetuksen N:o 574/72 107 artiklan kohtaa sovelletaan pääasiassa, osalta on muistutettava, että kyseisen asetuksen 107 artiklan 1 kohdassa määritellään valuutan muuntamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ainoastaan siinä nimenomaisesti mainittujen säännösten soveltamista varten (ks. vastaavasti tuomio *Grisvard ja Kreitz*, C-201/91, EU:C:1992:368, 23 ja 25 kohta).
- 35 Kyseisen asetuksen 107 artiklan 1 kohdassa ei viitata asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohtaan eikä kyseisen asetuksen 73 artiklaan eikä asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohtaan. Sitä ei voida näin ollen soveltaa pääasiassa.
- 36 Koska asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 6 kohtaa on sen sanamuodon mukaan sovellettava niissä tapauksissa, joita kyseisen asetuksen 107 artiklan 1 kohta ei koske, ensiksi mainitulla säännöksellä säännellään pääasiassa kyseessä olevien etuuksien valuutan muuntamista.
- 37 Tätä päätelmää ei voida kumota väitteellä, jonka mukaan kyseisen asetuksen 107 artiklan 6 kohdalla ei helpoteta etuuksien valuutan muuntamista koskevia toimenpiteitä laskettaessa saman asetuksen 10 artiklan nojalla perhevastuusten erotusetuutta.

- 38 Koska asetuksen N:o 574/72 107 artiklan sanamuoto on selvä sen 1 ja 6 kohdan välisen suhteen osalta, väitteisiin, jotka perustuvat siihen, että kyseisen asetuksen 107 artiklan 1 kohdassa mainittu menetelmä on sopivampi, ei nimittäin voida vedota tällaista sanamuotoa vastaan (ks. vastaavasti tuomio Grisvard ja Kreitz, EU:C:1992:368, 23 ja 25 kohta).
- 39 Mahdollisten kysymysten, jotka koskevat kyseisen asetuksen 107 artiklan 6 kohdan mukaista valuutan muuntamisen päivää, olemassaolo ei voi oikeuttaa kyseisen säännöksen soveltamatta jättämistä. Näihin kysymyksiin annettavan vastauksen on päinvastoin seurattava kyseisen säännöksen tulkinnasta.
- 40 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että perheavustuksien valuutan muuntaminen on tehtävä pääasiassa kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 6 kohdan nojalla.

Toinen kysymys

- 41 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 6 kohtaa tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaisten perheavustuksien valuutan muuntaminen laskettaessa kyseisen asetuksen 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla perheavustusten erotusetuutta on tehtävä päivän, jona työskentelyvaltio maksaa kyseiset avustukset, virallisen vaihtokurssin mukaan, vai siten, että se on tehtävä päivän, jona asuinvaltio maksaa kyseisen erotusetuuden, virallisen vaihtokurssin mukaan.
- 42 Tässä yhteydessä kyseisen asetuksen 107 artiklan 6 kohdassa säädetään, että etuuksien maksamista varten valuutan muuntaminen tehdään maksupäivän virallisen vaihtokurssin mukaan.
- 43 Lisäksi asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdasta ja 73 artiklasta, kun niitä luetaan yhdessä asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa, ilmenee, että työntekijällä on oikeus kaikkiin perheavustuksiin, joista säädetään työskentelyvaltion lainsäädännössä, kun taas hänen oikeutensa perheavustuksiin, joista säädetään asuinvaltion lainsäädännössä, pidätetään ensiksi mainittujen etuuksien määrää vastaavalta osalta.
- 44 Tästä seuraa, että kun työskentelyvaltion lainsäädännössä säädetyt perheavustukset ovat suurempia kuin asuinvaltion lainsäädännössä säädetyt perheavustukset, työntekijän oikeus viimeksi mainittuihin avustuksiin pidätetään niiden kokonaismäärää vastaavalta osalta. Tällainen työntekijä ei siis saa mitään maksusuoritusta asuinvaltiolta.
- 45 Koska asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 6 kohdan sanamuodossa sidotaan etuuksien muuntaminen ehdottomasti ”maksu” päivän viralliseen vaihtokurssiin, sitä on luettava siten, että sillä tarkoitetaan työskentelyvaltion maksamien etuuksien muuntamista, koska kyseinen maksaminen suoritetaan joka tapauksessa, kun taas asuinvaltion säätämät etuudet maksetaan vain tarkasti määritellyin edellytyksin ja niiden maksaminen on näin ollen ehdollista ja epävarmaa.
- 46 Tällaisella tulkinnalla taataan myös sellaisten asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn päällekkäisyyttä estävän säännön kaltaisten päällekkäisyyttä estävien sääntöjen tehokas vaikutus, joilla pyritään takaamaan useiden jäsenvaltioiden maksamien etuuksien saajalle etuuksien kokonaismäärä, joka vastaa edullisimman etuuden, joka hänelle maksetaan yhden kyseessä olevan valtion lainsäädännön mukaan, määrää (ks. vastaavasti tuomio Romano, 98/80, EU:C:1981:104, 24 kohta).
- 47 On nimittäin todettava, että pääasian kaltaisessa asiassa työskentelyvaltion maksamien perheavustuksien saaja asuu perheavustusten erotusetuuden myöntävässä jäsenvaltiossa, joten työskentelyvaltion maksamat avustukset siirretään asuinvaltioon. Asianomainen henkilö voi vasta sen jälkeen, kun työskentelyvaltio on maksanut kyseisen etuuden ja sen määrä on muunnettu asuinvaltion

valuutaksi, saada kyseisen erotusetuuden viimeksi mainitussa valtiossa siinä tapauksessa, että muunnettu määrä on pienempi kuin asuinvaltion lainsäädännön mukaan maksettavan saman etuuden määrä.

- 48 Kaiken edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 574/72 107 artiklan 6 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaisten perhevustuksien valuutan muuntaminen laskettaessa kyseisen asetuksen 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla perhevustusten erotusetuutta on tehtävä päivän, jona työskentelyvaltio maksaa kyseiset avustukset, virallisen vaihtokurssin mukaan.

Kolmas ja neljäs kysymys

- 49 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, kolmatta ja neljättä kysymystä ei ole tarpeen tutkia.

Oikeudenkäyntikulut

- 50 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (yhdeksäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Perhevustuksien valuutan muuntaminen on tehtävä pääasiassa kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 ja sellaisena kuin se on muutettuna 5.6.2001 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1386/2001, 107 artiklan 6 kohdan nojalla.**
- 2) **Asetuksen N:o 574/72, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna asetuksella N:o 118/97 ja sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1386/2001, 107 artiklan 6 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaisten perhevustuksien valuutan muuntaminen laskettaessa kyseisen asetuksen 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla perhevustusten erotusetuutta on tehtävä päivän, jona jäsenvaltio, jonka alueella kyseinen työntekijä työskentelee, maksaa kyseiset avustukset, virallisen vaihtokurssin mukaan.**

Allekirjoitukset